

Dokumentkategori/Dokumenttyp Protokoll	Löpnummer 2/2023	
Från Nämnden för nationell högspecialiserad vård	Mötesdatum 2023-05-24	
Ordförande Olivia Wigzell Signatur: 	Sekreterare Alexandra Karlén Signatur: 	Justerare Harriet Hedlund Signatur:

Närvarande beslutande:

Olivia Wigzell
Harriet Hedlund, Umeå
Talla Alkurdi, Stockholm
Andreas Svahn, Uppsala/Örebro (digitalt)
Gilbert Tribo, Lund/Malmö fram till kl. 14
Carina Örgård, Göteborg
Kaisa Karro, Linköping fram till kl. 13

Föredragande Socialstyrelsen:

Kristina Wikner
Anna Lord

Närvarande ersättare:

Pär Ödman
Nicklas Sandström, Umeå (digitalt)
Emilie Orring, Uppsala/Örebro
Ingrid Lennerwald, Lund/Malmö
Christer Jonsson, Linköping

Övriga Socialstyrelsen:

Alexandra Karlén
Erika Anthoney Oscarson

Frånvarande:

Désirée Pethrus, Stockholm
Lars Holmin, Göteborg

Övriga deltagare:

Lars Grip
Göran Atterfors

1.	Föredragningslistan	Godkändes.
2.	Protokollsjusterare	Harriet Hedlund utsågs att justera protokollet.
3.	Anmälan av protokoll	Inga ändringar anmäldes på föregående protokoll. Protokollet lades till handlingarna.
4.	Erinran av jäv	Ordförande Olivia Wigzell erinrade om betydelsen av jäv. Ingen anmälan om jäv framfördes.
5.	Justering	Nämnden tillfrågades om eventuellt önskemål av omedelbar justering av beslutsärenden. Nämnden var enig om att behov och förutsättningar förelåg för att förklara samtliga beslutspunkter omedelbart justerade.
6.	Beslutsärende	
	Överblick tidigare beslut	Nämnden informerades om den framtagna Excel-filen för att skapa en överblick av alla beslut inom NHV-systemet. Med hjälp av olika filtreringar och sorteringar kan information inhämtas om bland annat: tidigare rikssjukvårdsbeslut, antal tillståndsinnehavare, beslut inom nationell högspecialiserad vård från och med 1 juni 2018, inklusive antal avslutade och bordlagda ärenden samt antal inrapporterade patienter. Syftet med filen är att ge de båda beredningsgrupperna och nämnden en överblick av systemet för att kunna summera nuläget, titta på kopplingar till andra områden och få en helhetsbild. Excel-filen kommer att delas på den externa arbetsytan i SharePoint.

		<p>I sin återkoppling efterfrågade nämnden möjligheten att kunna filtrera filen för att skapa information utifrån ”klustring” av vårdområden samt att kunna ta fram vårdolymer per helår (istället för ackumulerat) och att kunna jämföra faktiska volymer med de som estimerades i sakkunniggruppernas utredningar. Nämnden framförde även önskemål om att få en överblick av vårdområden med fler eller färre ansökningar än tillstånd. Det finns även önskemål om att kunna överblicka vårdområden som är kvar på bruttolistan i förhållande till det som är beslutat.</p> <p>Vid protokollspunkten lämnade nämnden även inspel till den mer fördjupade systemuppföljningen. Det handlade bland annat om värdet att göra en analys över tillståndstilldelningen sjukhus för sjukhus, titta på universitetssjukhusens uppdrag, hur Socialstyrelsen följer upp forskning inom tillståndsområden samt att undersöka hur ser det ut på kostnadssidan vid koncentration av enbart den dyraste vården.</p>
a)	Tillstånd för nationell högspecialiserad vård – Tarmrehabilitering för barn	<p>Anna Lord presenterade underlaget för beslutsärende vid tarmrehabilitering för barn.</p> <p>Region Skåne, Region Stockholm, Region Uppsala och Västra Götalandsregionen har ansökt om tillstånd att bedriva aktuell vård.</p> <p>Beredningsgruppen har i sitt yttrande föreslagit att nämnden bifaller Region Skånes, Region Stockholms, Region Uppsalas och Västra Götalandsregionens ansökningar om tillstånd att bedriva viss vård vid tarmrehabilitering för barn som nationell högspecialiserad vård.</p> <p>De särskilda villkoren har remitterats brett.</p> <p>Nämnden för nationell högspecialiserad vård beslutade att bifalla Region Skånes, Region Stockholms, Region Uppsalas och Västra Götalandsregionens ansökningar om tillstånd att bedriva viss vård vid tarmrehabilitering för barn som nationell högspecialiserad vård.</p> <p>Nämnden beslutade även om de särskilda villkoren.</p> <p>Beslutet träder i kraft den 1 januari 2024. Aktuell verksamhet ska påbörjas senast detta datum.</p> <p>Nämnden beslutade att förklara beslutspunkten omedelbart justerad.</p> <p><i>Ppt-bilder bifogas protokollet för kännedom.</i></p>
b)	Tillstånd för nationell högspecialiserad vård – Tarmsvikt hos vuxna	<p>Anna Lord presenterade underlaget för beslutsärende vid tarmsvikt hos vuxna.</p> <p>Region Stockholm och Västra Götalandsregionen har ansökt om tillstånd att bedriva aktuell vård.</p> <p>Beredningsgruppen har i sitt yttrande föreslagit att nämnden bifaller Region Stockholms och Västra Götalandsregionens ansökningar om tillstånd att bedriva viss vård vid tarmsvikt för vuxna som nationell högspecialiserad vård.</p> <p>De särskilda villkoren har remitterats brett.</p>

		<p>Nämnden för nationell högspecialiserad vård beslutade att bifalla Region Stockholms och Västra Götalandsregionens ansökningar om tillstånd att bedriva viss vård vid tarmsvikt för vuxna som nationell högspecialiserad vård.</p> <p>Nämnden beslutade även om de särskilda villkoren.</p> <p>Beslutet träder i kraft den 1 januari 2024. Aktuell verksamhet ska påbörjas senast detta datum.</p> <p>Nämnden beslutade att förklara beslutspunkten omedelbart justerad.</p> <p><i>Ppt-bilder bifogas protokollet för kännedom.</i></p>
c)	Tillstånd för nationell högspecialiserad vård – Visceral transplantation	<p>Anna Lord presenterade underlaget för beslutsärende vid visceral transplantation.</p> <p>Västra Götalandsregionen har ansökt om tillstånd att bedriva aktuell vård.</p> <p>Beredningsgruppen har i sitt yttrande föreslagit att nämnden bifaller Västra Götalandsregionens ansökan om tillstånd att bedriva visceral transplantation som nationell högspecialiserad vård.</p> <p>De särskilda villkoren har remitterats brett.</p> <p>Nämnden för nationell högspecialiserad vård beslutade att bifalla Västra Götalandsregionens ansökan om tillstånd att bedriva viss vård vid visceral transplantation som nationell högspecialiserad vård.</p> <p>Nämnden beslutade även om de särskilda villkoren.</p> <p>Beslutet träder i kraft den 1 januari 2024. Aktuell verksamhet ska påbörjas senast detta datum.</p> <p>Nämnden beslutade att förklara beslutspunkten omedelbart justerad.</p> <p><i>Ppt-bilder bifogas protokollet för kännedom.</i></p>
d)	Tillstånd för nationell högspecialiserad vård – Avancerad bäckenkirurgi	<p>Anna Lord presenterade underlaget för beslutsärende vid avancerad bäckenkirurgi.</p> <p>Region Skåne, Region Stockholm, Region Uppsala, Region Örebro län och Västra Götalandsregionen har ansökt om tillstånd att bedriva aktuell vård.</p> <p>Beredningsgruppen föreslår att nämnden bifaller Region Skånes, Region Stockholms samt Västra Götalandsregionens ansökningar om tillstånd att bedriva nationell högspecialiserad vård inom vårdområdet avancerad bäckenkirurgi.</p> <p>Beredningsgruppen föreslår att nämnden avslår Region Uppsalas och Region Örebro läns ansökningar om tillstånd. Beredningsgruppen bedömer att:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Region Uppsala har en hög nivå gällande den gynekologiska delen av definitionen men de tre regioner som föreslås har en mer komplett verksamhet där kolorektalkirurgi, gynekologi och urologi har bättre förutsättningar att fungera optimalt.

		<p>- Region Örebro län bedriver inte denna vård i samma omfattning idag som de regioner som föreslås tilldelas tillstånd.</p> <p>De särskilda villkoren har remitterats brett.</p> <p>Nämnden för nationell högspecialiserad vård beslutade att bifalla Region Skånes, Region Stockholms samt Västra Götalandsregionens ansökningar om tillstånd att bedriva viss vård vid avancerad bäckenkirurgi som nationell högspecialiserad vård.</p> <p>Nämnden beslutade att avslå Region Uppsalas och Region Örebro läns ansökningar om tillstånd att bedriva vård inom vårdområdet avancerad bäckenkirurgi.</p> <p>Nämnden beslutade även om de särskilda villkoren.</p> <p>Beslutet träder i kraft den 1 juli 2024. Aktuell verksamhet ska påbörjas senast detta datum.</p> <p>Nämnden beslutade att förklara beslutspunkten omedelbart justerad.</p> <p><i>Ppt-bilder bifogas protokollet för kännedom.</i></p>
e)	Tillstånd för nationell högspecialiserad vård – Resttillstånd efter polio	<p>Anna Lord presenterade underlaget för beslutsärende vid resttillstånd efter polio.</p> <p>Region Skåne, Region Stockholm och Västra Götalandsregionen har ansökt om tillstånd att bedriva aktuell vård.</p> <p>Beredningsgruppen har i sitt yttrande föreslagit att nämnden bifaller Region Skånes, Region Stockholms och Västra Götalandsregionens ansökningar om tillstånd att bedriva vård vid resttillstånd efter polio som nationell högspecialiserad vård.</p> <p>De särskilda villkoren har remitterats brett.</p> <p>Nämnden för nationell högspecialiserad vård beslutade att bifalla Region Skånes, Region Stockholms och Västra Götalandsregionens ansökningar om tillstånd att bedriva vård vid resttillstånd efter polio som nationell högspecialiserad vård.</p> <p>Nämnden beslutade även om de särskilda villkoren.</p> <p>Beslutet träder i kraft den 1 januari 2024. Aktuell verksamhet ska påbörjas senast detta datum.</p> <p>Nämnden beslutade att förklara beslutspunkten omedelbart justerad.</p> <p><i>Ppt-bilder bifogas protokollet för kännedom.</i></p>
f)	Tillstånd för nationell högspecialiserad vård – Svåra hudsymtom	<p>Anna Lord presenterade underlaget för beslutsärende vid svåra hudsymtom.</p> <p>Region Skåne, Region Stockholm, Region Uppsala, Region Östergötland och Västra Götalandsregionen har ansökt om tillstånd att bedriva aktuell vård.</p>

		<p>Beredningsgruppen har i sitt yttrande föreslagit att nämnden bifaller Region Skånes, Region Stockholms, Region Uppsalas, Region Östergötlands och Västra Götalandsregionens ansökningar om tillstånd att bedriva viss vård vid svåra hudsymtom som nationell högspecialiserad vård.</p> <p>De särskilda villkoren har remitterats brett.</p> <p>Nämnden för nationell högspecialiserad vård beslutade att bifalla Region Skånes, Region Stockholms, Region Uppsalas, Region Östergötlands och Västra Götalandsregionens ansökningar om tillstånd att bedriva viss vård vid svåra hudsymtom som nationell högspecialiserad vård.</p> <p>Nämnden beslutade även om de särskilda villkoren.</p> <p>Beslutet träder i kraft den 1 juli 2024. Aktuell verksamhet ska påbörjas senast detta datum.</p> <p>Nämnden beslutade att förklara beslutspunkten omedelbart justerad.</p> <p><i>Ppt-bilder bifogas protokollet för kännedom.</i></p>
g)	Tillstånd för nationell högspecialiserad vård – Gendermatoser	<p>Anna Lord presenterade underlaget för beslutsärende vid gendermatoser.</p> <p>Region Stockholm och Region Uppsala har ansökt om tillstånd att bedriva aktuell vård.</p> <p>Beredningsgruppen har i sitt yttrande föreslagit att nämnden bifaller Region Uppsalas ansökan om tillstånd att bedriva viss vård vid gendermatoser som nationell högspecialiserad vård.</p> <p>Beredningsgruppen föreslår att nämnden avslår Region Stockholms ansökan om tillstånd att bedriva vård inom vårdområdet gendermatoser.</p> <p>Beredningsgruppen bedömer att Region Uppsala i detta fall har bäst förutsättningar att bedriva och utveckla denna vård.</p> <ul style="list-style-type: none">- Region Uppsala har lång erfarenhet av vårdområdet, de bedriver i dag nationellt högspecialiserad vård för brännskadade patienter samt är med i European Reference Network for rare skin disease. <p>De särskilda villkoren har remitterats brett.</p> <p>Nämnden för nationell högspecialiserad vård beslutade att bifalla Region Uppsalas ansökan om tillstånd att bedriva viss vård vid gendermatoser som nationell högspecialiserad vård.</p> <p>Nämnden beslutade att avslå Region Stockholms ansökan om tillstånd att bedriva vård inom vårdområdet gendermatoser.</p> <p>Nämnden beslutade även om de särskilda villkoren.</p> <p>Beslutet träder i kraft den 1 januari 2024. Aktuell verksamhet ska påbörjas senast detta datum.</p> <p>Nämnden beslutade att förklara beslutspunkten omedelbart justerad.</p> <p><i>Ppt-bilder bifogas protokollet för kännedom.</i></p>

7.	Diskussionsärenden	
a-c	Ersättningar, Transporter och Regional nivåstrukturering	<p>Lars Grip och Göran Atterfors, representanter från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), presenterade status och utmaningar för nedanstående pågående projekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ersättningsmodeller för Nationell högspecialiserad vård - Sjukvårdsregional nivåstrukturering - Rikstäckande och regiongemensam samverkansmodell för sekundära intensivvårdstransporter <p>Syftet har varit att undersöka vad SKR kan bidra med inom NHV-arbetet. Nämnden fick möjlighet att ställa frågor och komma med inspel.</p> <p><i>Ppt-bilder bifogas protokollet för kännedom.</i></p>
8.	Informationsärende	
a)	Lägesbild – nationell högspecialiserad vård	<p>Kristina Wikner uppdaterade nämnden om det pågående arbetet med nomineringar, sakkunniggrupper, framtagning av uppföljningsmått och förvaltning av befintliga tillstånd (https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/regler-och-riktlinjer/nationell-hogspecialiserad-vard/pagaende-arbete/).</p> <p>Nämnden informerades om ett minskat antal nomineringar till sakkunniggrupperna. Vidare diskuterades vikten av nomineringar av andra yrkesgrupper. Nämnden informerades även om att patient-, närstående och barnperspektivet i sakkunniggruppsunderlagen kommer att stärkas.</p> <p>I början av juni skickas 10 sakkunniggruppsunderlag ut på remiss (remissperiod t o m 15 oktober). Nästa remissomgång blir med start i november/december.</p> <p>Socialstyrelsen arbetar även vidare med att harmonisera definitioner från rikssjukvårdstiden med definitioner som är beslutade i det nya NHV-systemet. Först ut är hjärt- och lungtransplantationer samt hjärtkirurgi på barn och ungdomar. Beslut om omformulerade definitioner planeras att tas i nämnden under hösten.</p> <p>Nämnden informerades om att uppstartsmöten med nya tillståndsinnehavare har genomförts. Syftet med dessa introduktionsmöten har varit att stödja i uppstarten, påbörja samverkan samt tydliggöra förväntningar och ansvarsfördelning.</p> <p>Nämnden informerades om den årliga uppföljningen https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/regler-och-riktlinjer/nationell-hogspecialiserad-vard/arl原因-uppfoljning/. Den är en viktig del av den aktiva förvaltningen – inte minst när det gäller att identifiera områden i behov av en mer fördjupad uppföljning. I den årliga uppföljningen begär Socialstyrelsen in uppgifter från NHV-verksamheterna om bland annat antal patienter, remitteringsmönster och tillgänglighet för att sedan visa ut på webben. Analys av årets inrapportering pågår och Socialstyrelsen återkommer till nämnden med resultatet av denna under hösten.</p> <p>Nämnden informerades även om pågående arbete med mer fördjupad uppföljning gällande:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tillgänglighet/väntetider inom transplantationsområdena

		<ul style="list-style-type: none"> - Psykiatriområdena - Endometriiskirurgi utifrån rapporterade volymer vid årlig uppföljning - Kravet på samverkan (enkät till samtliga NHV-enheter samt fördjupade intervjuer inom några områden för att identifiera samt sprida goda exempel på samverkan) <p>Kristina Wikner informerade nämnden om att den första beredningen kommer att tillföras ett antal nya ledamöter när de nuvarande ledamöterna lämnar sitt uppdrag. Nämnden framförde önskemål om att få ta del av namnen på de nya ledamöterna i den första beredningen samt att dessa ska bjudas in till sammanträdet i december 2023. Dessutom framförde nämnden önskemål om att Socialstyrelsen ska förmedla den avgående första beredningens identifierade iakttagelser och vilka åtgärder som har vidtagits.</p> <p>Kristina Wikner informerade nämnden om att Socialutskottet planerar att bjuda in Socialstyrelsen, regionerna och ansvarig utredare för processöversynen (Arvid Widenlou Nordmark) gällande arbetet med högspecialiserad vård. Nämnden informerades om att företrädare för beredningen också kan komma att bjudas in till utfrågningen.</p> <p>Kommande beslutsärenden – Kristina Wikner informerade om vilka vårdområden som är planerade som beslutsärenden för nämndens kommande sammanträden. Under hösten 2023 tas ärendet gällande högisoleringsvård vid högsmittsamma sjukdomar upp och under senkvåren 2024 kan områden som remitteras ut nu i juni eventuellt komma att behandlas.</p>
b)	Framställan gällande sanktionsmöjligheter,	Pär Ödman informerade nämnden om att Socialstyrelsen kommer tillskriva regeringen om att sanktionsmöjligheter bör författningsregleras. Sanktionsmöjligheter syftar till att upprätthålla följsamheten och tilltron till systemet. Nämnden informerades om att de kommer få ta del av underlaget när myndighetens fattat beslut om framställan.
9.	Övrigt	
a)	Vårdarenan	Olivia Wigzell informerade nämnden om det rundabordssamtal som anordnades av Vårdarenan kring nationell högspecialiserad vård, som ägde rum i april. Nämndledamöterna gavs möjlighet att diskutera vikten av att ta hänsyn till olika perspektiv vid fördelning av tillstånd, såsom patientperspektivet och det akademiska perspektivet.
b)	Ny dialog med representanter för Region Stockholm	Olivia Wigzell redogjorde kort för det extra dialogmöte som hon och Kristina Wikner haft med ledamöter för Region Stockholm i beredningsgrupp 2. Dessa beskriver att öppenhet och symmetrisk samverkan är viktigt för en god beredningsprocess.
c)	Nya ledamöter	Nämndens förordnandeperiod utgår den 31 juli 2023. Sammanträdet i september kommer vara ett möte där både nya och gamla nämndledamöter deltar för en gemensam diskussion och överlämning inför fortsatt nämndarbete.
		Septembermötet är i form av ett internat med start kl. 17:00 följt av middag, övernattnings och heldagsmöte.

		Ledamöter från bland annat norra samverkansregionen meddelade att de endast kan medverka dag 2. Socialstyrelsen meddelade att en "gallup" kommer genomföras för att se vilka som kan delta, och när, för att på bästa sätt planera sammanträdet i september.
d)	Enkäter	Nämnden informerades om att en enkät kommer att skickas ut till nämnden under sommaren för att utvärdera nämndens arbetssätt och arbetsformer. Detta för att fånga upp förbättringsförslag från den avgående nämnden och eventuellt kunna justera arbetsformer framöver.
e)	Mötesdatum 2023	Nämnden har följande mötesdatum för 2023: <ul style="list-style-type: none">- 19–20 september (avtackning gamla nämnden, introduktion och överlämning till nya nämnden samt beslutsärende)- 13 december Nämnden framförde önskemål om att en grov planering av kommande beslutsärenden ska presenteras vid mötet i antingen september eller december 2023. <i>Ppt-bilder bifogas protokollet för kännedom</i>

Mötet avslutades kl. 14.40